

DE GOUDEN WEKEN

ACTIVITEITEN BUNDEL

Inhoud

2 INLEIDING

3 KRANTENTIKKERTJE

4 WAT MIJ BIJZONDER MAAKT

5 GOOI DE BAL NAAR

6 ZOEK IEMAND DIE

7 SPIEGELEN

8 CHINEES BOKSEN

9 DANSEN IN EEN HOEPEL

10 CIJFERS LEGGEN

11 LEVENDE GETALLENLIJN

12 LIJMFIGUREN

13 BONUSOPDRACHT: KEUZESPEL

De Gouden Weken

De eerste weken van het schooljaar worden ook wel de “Gouden Weken” genoemd: dit zijn de weken dat je met je klas werkt aan de groepsvorming. Vanuit de theorie: het vormen van een fijne groep begint na de zomervakantie weer opnieuw, vandaar dat de eerste weken van een schooljaar zich het beste lenen om te bouwen aan een fijne groep.

De Gouden Weken bestaan uit vijf verschillende fases, die een groep in ongeveer 6 weken (2 weken per fase) doorloopt. Na die 6 weken zijn de rollen in de klas en de normen en de waarden voor een groot deel bepaald voor dat schooljaar. De vijf fases die een groep doorloopt zijn de volgende:

Forming (week 1 en 2)

In deze fase leren de kinderen elkaar kennen. Ze leren jouw regels kennen en jouw structuur. Deze fase is dus bij uitstek geschikt om te laten zien hoe jij het wil in de groep.

Storming (week 3 en 4)

De kinderen laten zichzelf wat meer zien: wie is een leider en wie is een volger?

Norming (week 5 en 6)

De normen, waarden en regels van de groep worden bepaald. De regels die jij hebt aangeboden worden vastgehouden, of er worden andere regels gemaakt.

Performing (gedurende het schooljaar)

Het maken van de groep is ‘klaar’. De regels, normen en waarden liggen vast en dit is hoe de groep samen doorgaat. Er zijn ongeschreven regels waar iedereen zich aan houdt.

Reforming (eind van het schooljaar)

Aan het einde van het jaar doorloop je deze fase. De kinderen werken naar een afscheid toe en dit geeft een nieuwe dynamiek in de klas. In groep 8 ervaar je dit vaak heel sterk.

Zoals je kunt lezen, wordt voornamelijk in de eerste drie fases de groep gevormd. De activiteiten in deze bundel passen dan ook het beste bij de eerste drie fases. Zorg vooral in de eerste weken ervoor dat je de activiteiten nabespreekt. Bij de nabespreking ligt de focus niet op “wie heeft het spel gewonnen?”. Blijf in plaats daarvan elke keer bespreken hoe het proces gegaan is: welke kinderen vielen positief op en wat vindt de groep van het spelen volgens de regels?

Uiteraard kun je ze ook op andere momenten in het jaar gebruiken! Bijvoorbeeld tijdens de zilveren weken na de kerstvakantie, of op een ander moment in het jaar. Want hoewel de Gouden Weken bekend zijn in het onderwijs, is het natuurlijk niet zo dat er in de overige weken niets aan groepsvorming gedaan wordt. Groepsvormingsactiviteiten zijn jaarrond belangrijk.

Veel plezier met de activiteiten, maak er een mooie groep van dit jaar!

Krantentikkertje

Doel: elkaars namen leren kennen

Met deze activiteit leren de kinderen elkaars namen.

Wat heb je nodig?

1 krant en voor elk kind 1 stoel. De stoelen zet je in een kring neer. Het spel kan ook staand gespeeld worden.

Hoelang duurt het spel?

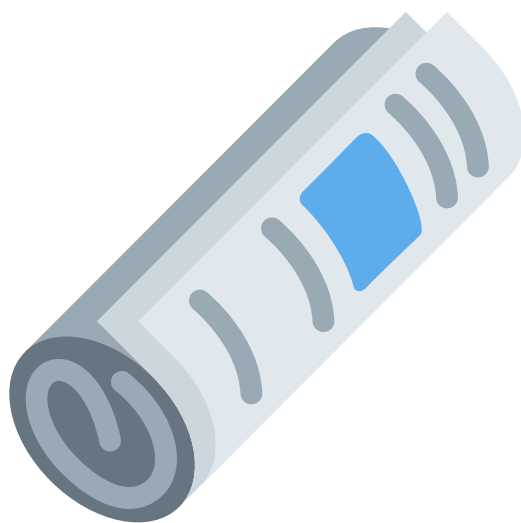
Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Laat de kinderen in een kring zitten. Een kind staat in het midden van de kring. Hij heeft een opgerold krant in zijn handen. Een leerling in de groep begint: hij noemt de naam van een klasgenoot. De leerling in het midden van de kring (met de krant) probeert nu op de knieën van deze leerling te slaan, voor hij de naam van een andere klasgenoot heeft genoemd. Is dit gelukt? Dan gaat de leerling die zat in de kring staan en wordt hij de nieuwe krantentikker. Heeft de leerling die zat eerder een naam genoemd dan dat hij getikt kon worden? Dan moet de tikker zo snel mogelijk de leerling die genoemd werd proberen te tikken.

Als de leerlingen elkaars namen goed kennen, kun je deze activiteit ook spelen met bijvoorbeeld huisdieren (een leerling noemt dan een huisdier en de tikker in het midden probeert zo snel mogelijk iemand te tikken die dit huisdier heeft).

In de nabespreking kun je het hebben over het leren van namen. Wie vindt dit lastig? Zijn er trucjes voor? En waarom is het belangrijk om elkaars namen te weten?

Wat mij bijzonder maakt

Doel: elkaar leren kennen, luisteren naar een ander
Met deze activiteit leren de kinderen elkaar nog beter kennen.

Wat heb je nodig?
Voor elk kind 1 stoel, minus 1. De stoelen kun je het beste in een kring neerzetten.

Hoelang duurt het spel?
Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?
Laat de kinderen in een kring zitten. Een kind staat in het midden van de kring. Hij vertelt iets over zichzelf. Wanneer andere kinderen zichzelf hierin herkennen, moeten zij van stoel wisselen. Het kind die in het midden staat gaat nu snel op een lege stoel zitten. Het kind dat niet op een stoel kan zitten gaat nu in het midden staan en vertelt iets over zichzelf. Wie vindt dat deze uitspraak ook bij hem hoort, wisselt weer van plek met andere kinderen die de zin bij hen vinden passen. Zo speel je het spel een tijdje door.

Dingen die je over jezelf zou kunnen vertellen, kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Ik heb een broertje/zusje
- Ik hou van voetballen
- Ik heb 3 konijnen

Heeft een kind iets unieks wat verder niemand anders heeft? Dan ontvangt hij een applaus van de hele groep! Daarna mag hij nog iets anders over zichzelf bedenken, wat andere kinderen misschien ook hebben.

Een regel die je met de klas maakt kan gaan over of kinderen mogen wisselen van stoel met hun burens of dat er minimaal 1 plek tussen moet zitten. Deze activiteit kun je gerust meerdere keren spelen. Bespreek naderhand of er dingen waren die je nog niet wist van klasgenoten en op wat voor manieren je andere mensen beter kunt leren kennen.

Voor de bovenbouw is het ook leuk om deze activiteit later in het jaar nog eens te spelen in het Engels.

Gooi de bal naar

Doel: contact maken

Een leuke activiteit om te werken aan contact tussen de kinderen.

Wat heb je nodig?

Een zachte bal (of meerdere zachte ballen, liefst in verschillende kleuren).

Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

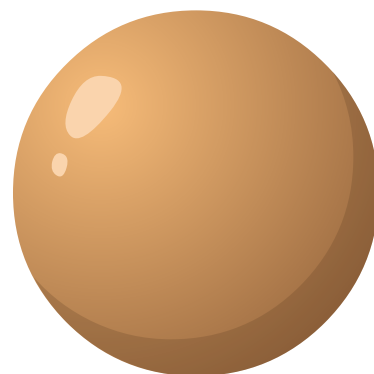
Laat de kinderen in een kring staan. De kinderen gooien straks om de beurt de bal naar elkaar. Hierbij mogen ze niet praten. Ze mogen de bal alleen gooien naar iemand die oogcontact met ze maakt. De eerste ronde speel je dit spel met 1 bal, maar gaandeweg kun je meer ballen toevoegen aan het spel. Door ballen met verschillende kleuren te gebruiken, kun je er ook nog een extra toevoeging doen: laat de kinderen 1 bal kiezen die ze negeren.

Na het spel bespreek je met de kinderen wat ze vonden van het maken van oogcontact: voelde het voor iedereen prettig en waarom is het belangrijk om oogcontact te hebben met iemand? Wat kun je doen als iemand geen oogcontact met je maakt, terwijl jij wel de bal wil gooien naar diegene?

Regels die je met de klas maakt kunnen gaan over speelduur, of er tijdens het gooien ook nog andere seintjes gegeven mogen worden buiten het oogcontact om (zoals even knikken) en of je altijd naar dezelfde klasgenoot de bal mag gooien etc. Deze activiteit kun je gerust meerdere keren per week spelen.

Let op!

Sommige kinderen vinden het spannend om een bal te gooien of te vangen. Zorg dat je zachte ballen gebruikt, zodat het spel voor iedereen veilig te spelen is.

Zoek iemand die

Doel: regels bepalen en oefenen

Een leuke activiteit om de zomervakantie te bespreken en een die je direct kunt inzetten om in de vormfase de focus te leggen op afspraken die je maakt in de klas en de manier van omgang met deze afspraken. Wanneer je een bingo spel kiest met daarin onderwerpen als 'huisdieren' of 'hobby's', leren kinderen elkaar ook beter kennen.

Wat heb je nodig?

Voor alle kinderen een potlood/pen en een "zoek iemand die..." blad.

Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 15 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Geef de kinderen allemaal een blad met daarop verschillende opdrachten. Je kan deze bladen zelf maken, passend bij je groep, maar je kan ze ook kant en klaar van internet halen.. Op <https://www.onderwijswereld-po.nl/kringactiviteit/zoek-iemand-die-zomervakantie/> vind je bijvoorbeeld een heel aantal van deze spellen.

Vertel de kinderen wat de regels van het spel zijn en waar jij op gaat letten. De regels in gedrag kun je met de klas afspreken. Het spel zelf wordt als volgt gespeeld:

De kinderen gaan op zoek naar iemand die... Op het blad staan verschillende opties, zoals "naar de film is geweest". De kinderen lopen door de klas, vragen aan een klasgenoot of hij naar de film is geweest en wanneer dit het geval is dan mag deze klasgenoot zijn naam in het betreffende vakje zetten. Vervolgens gaan de kinderen op zoek naar een andere klasgenoot waar een vakje op van toepassing kan zijn. Na een aantal minuten bespreek je met de kinderen wie er een aantal vakjes heeft kunnen vullen en bespreek je (veel belangrijker) het proces van het spel. Wat viel jou op bij het spelen? Welke kinderen hebben zich heel goed aan de regels gehouden en wat vonden hun klasgenoten daarvan?

Regels die je met de klas maakt kunnen gaan over speelduur, of er tijdens het spel gesproken mag worden of juist niet (een extra uitdaging als het niet mag natuurlijk), wat de leerling doet die zijn kaart vol heeft, of er dubbele namen op een blad mogen staan (dus mogen kinderen bij meerdere vakjes hun naam opschrijven, of mogen ze maximaal 1 vakje vullen) etc. Deze activiteit kun je gerust meerdere keren per week spelen. Blijf elke keer bespreken hoe het proces gegaan is: welke kinderen vielen positief op en wat vindt de groep van het spelen volgens de regels?

(Nog een extra tip voor de bovenbouw: op <https://www.onderwijswereld-po.nl/groepsvorming/find-someone-who/> vind je ook een versie in het Engels!)

Spiegelen

Doel: goed naar de ander kijken, rekening houden met elkaar
Met deze activiteit leren kinderen om op elkaar af te stemmen.

Wat heb je nodig?

De ruimte om kinderen in tweetallen tegenover elkaar te laten staan.

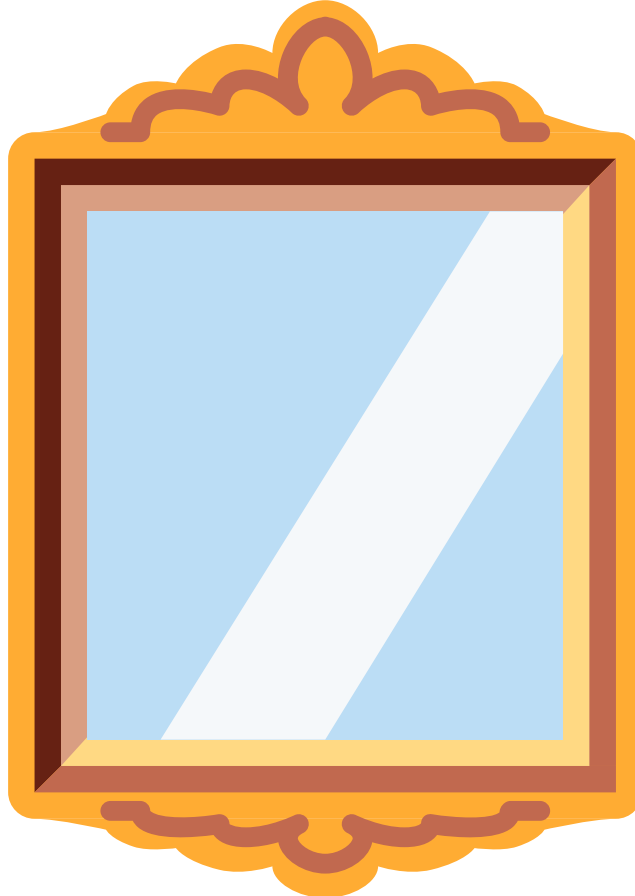
Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Maak tweetallen. De kinderen gaan tegenover elkaar staan. Een leerling begint met het maken van bewegingen: de andere leerling speelt de spiegel en probeert de leerling precies na te doen. Na een paar minuten wissel je.

In de nabespreking gaat het gesprek over hoe je dit samen goed kunt uitvoeren. Is het handig als je rondjes gaat draaien, waardoor je elkaar niet meer kunt zien? En wat werkt beter: een snelle beweging of rustige bewegingen? Wanneer je dit besproken hebt, kun je het spel nog eens herhalen.

Chinees boksen

Doel: goed naar de ander kijken, rekening houden met elkaar
Met deze activiteit leren kinderen om contact te maken met de ander.

Wat heb je nodig?

De ruimte om kinderen in tweetallen tegenover elkaar te laten staan.

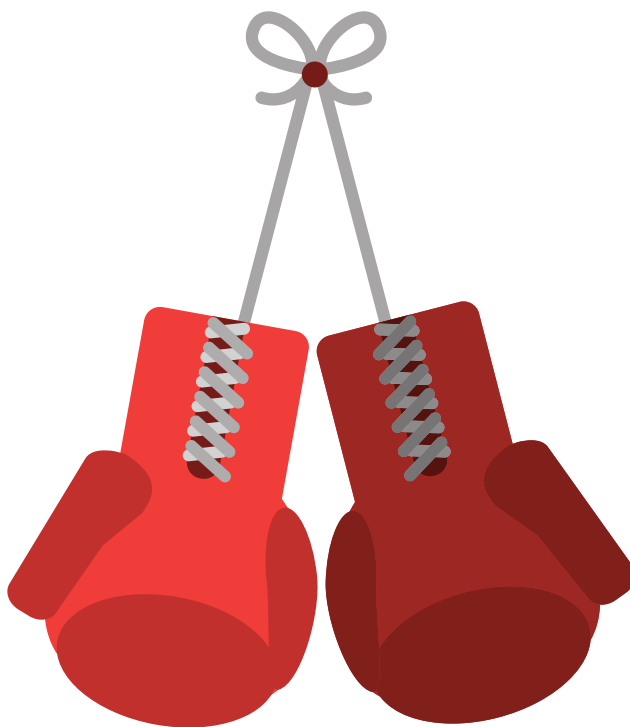
Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Maak tweetallen. De kinderen gaan op ongeveer een meter tegenover elkaar staan. Zij zorgen dat ze goed rechtop staan, want straks proberen ze elkaar uit hun evenwicht te krijgen. Dit mogen ze echter alleen doen door hun handen weg te trekken of tegen de handen van hun medespeler aan te duwen.

Op YouTube zijn wat voorbeeld filmpjes te vinden van hoe dit spel werkt, bijvoorbeeld het filmpje 'Rots en Water - Chinees boksen'.

Dansen in een hoepel

Doel: samenwerken

Met deze activiteit leren kinderen om samen problemen op te lossen.

Wat heb je nodig?

Muziek, een speelruimte en genoeg hoepels (voor elk kind 1).

Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Het is een soort stoelendans, maar dan net een beetje anders: de kinderen dansen in de ruimte. Als jij de muziek stopt, gaan ze in een hoepel staan. Net als bij het traditionele stoelendansen, verdwijnt er na elke ronde een hoepel. Echter is het nu niet de bedoeling dat een kind af is, maar dat de kinderen samen in een hoepel staan. Het is de taak van de klas om ervoor te zorgen dat alle kinderen in de hoepels passen.

Dit wordt natuurlijk moeilijker naarmate er minder hoepels liggen. De klas is af, als een kind niet meer in een hoepel past. Je bespreekt dan met de groep hoe het samenwerken ging en of er meer spellen zijn waarbij iedereen mee kan blijven doen. Deze spellen zou je ook nog kunnen spelen.

Tip: wanneer je dit spel met fietsbanden speelt, zullen de kinderen langer door kunnen gaan (een fietsband is uitrekbaar).

Cijfers leggen

Doel: samenwerken, overleggen

Met deze activiteit leren kinderen samen te werken.

Deze opdracht is overigens voor jou als leerkracht interessant, omdat de rollen in de groep (van leider, volger etc.) vaak goed zichtbaar worden.

Wat heb je nodig?

Een speellokaal.

Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Maak twee groepen. De kinderen gaan nu in hun groep een opdracht uitvoeren die jij ze geeft. Ze moeten samen, op de grond, de cijfers/letters leggen (met hun lijf) die jij noemt.

Er zijn in deze opdracht een aantal dingen mogelijk. Het is interessant om de groepen het tegelijk te laten doen, te bekijken welke groep als eerste klaar was en met de klas te bespreken waarom de groep als eerste of als laatste klaar was. Wat ook kan, is dat je beide groepen om de beurt aan het werk zet, waardoor de andere groep kan kijken. Je kan natuurlijk ook de hele klas samen aan het werk zetten.

Eventueel kun je de kinderen de opdrachten in stilte laten doen, dit kan ook in een later stadium.

De opdrachten die je kunt geven:

- Maak samen de letter A
- Maak samen het cijfer 8
- Maak samen het antwoord op de som $25:5$
- Etc.

Levende getallenlijn

Doel: samenwerken, overleggen

Met deze activiteit leren kinderen samen te werken.

Deze opdracht is overigens voor jou als leerkracht interessant, omdat de rollen in de groep (van leider, volger etc.) vaak goed zichtbaar worden.

Wat heb je nodig?

Een ruimte waar de kinderen een lijn kunnen vormen. Denk aan het speellokaal, de gang of het schoolplein.

Hoelang duurt het spel?

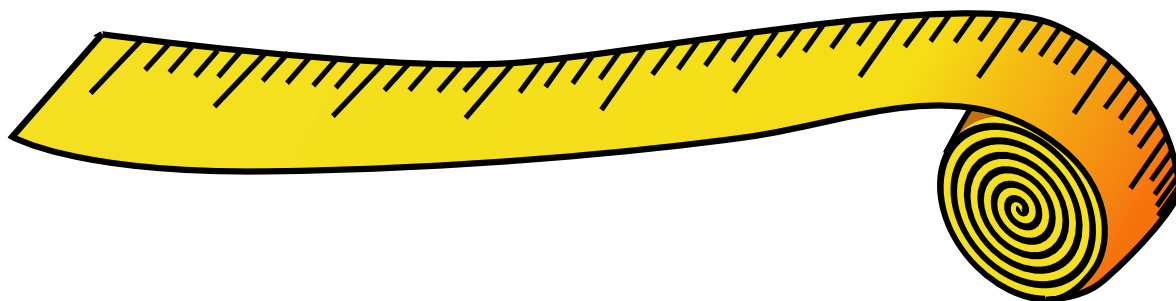
Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Geef de kinderen de opdracht om op volgorde te gaan staan in een lijn. Eventueel kun je de kinderen de opdrachten in stilte laten doen, dit kan ook in een later stadium.

Doordat je de kinderen steeds een nieuwe lijn kan laten maken, kun je deze opdracht vaker spelen. Denk bijvoorbeeld aan een lijn in de volgorde van:

- Lengte
- Leeftijd
- Afstand van school tot huis
- Afstand van vakantieadres tot huis
- Etc.

Lijmfiguren

Doel: samenwerken

Met deze activiteit leren kinderen samen te werken.

Wat heb je nodig?

De ruimte om kinderen in tweetallen samen te laten werken.

Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 10 minuten kwijt.

Hoe speel je het?

Maak tweetallen. De kinderen gaan met hun rug tegen elkaar aan staan. Vervolgens haken ze de armen in elkaar. Nu proberen ze samen op de grond te gaan zitten. Zitten ze? Dan proberen ze samen weer op te staan.

Een extra uitdaging kun je toevoegen door groepjes te maken met meer kinderen erin.

Bonus: keuzespel

Doel: samenspelen

Met deze activiteit leren kinderen samen te spelen.

Wat heb je nodig?

Allerlei kleine materialen. Denk aan voorwerpen waarmee je spelletjes kunt spelen, zoals:

- (Stuiter)ballen	- Stopwatches
- Jojo's	- Bekertjes
- Pakjes kaarten.	- Springtouwen
- Potloden en papier	- Dobbelstenen
- Legoblokjes	- Etc.

Hoelang duurt het spel?

Inclusief uitleg, spelen en nabespreken ben je ongeveer 20 minuten kwijt. Je kan dit overigens zo lang laten duren als je zelf wil.

Hoe speel je het?

Door de klas heen liggen verschillende materialen. Kinderen gaan elkaar uitdagen om een challenge te doen. Ze mogen zelf spelletjes bedenken met de materialen die er liggen.

Bijvoorbeeld bij de kaarten: wie pakt de hoogste kaart? Of wie bouwt het hoogste kaartenhuis?

Met de stuiterbal kunnen ze denken aan opdrachten als: wie stuit het hoogste? Wie vangt de bal het snelste? Met de Legoblokjes zouden ze een toren kunnen bouwen en met de dobbelstenen proberen zo snel mogelijk te dobbelen tot 24 etc.

Besprek met de kinderen welke materialen er liggen en noem een aantal voorbeelden van korte spelletjes die je met de materialen kunt spelen. Let erop dat de spelletjes die genoemd worden ook daadwerkelijk kort zijn.

Wanneer het spel start, mogen de kinderen elkaar uitdagen tot het doen van de spelletjes. Er zijn wel een aantal regels:

- Een kind mag elk ander kind in de klas uitdagen, maar de uitgedaagde mag het spel bedenken. Dus als kind A kind B uitdaagt, bedenkt kind B het spel. De winnaar van elk spel bedankt de verliezer voor het spelen en de verliezer die feliciteert de winnaar, voor ze een nieuw tweetal met andere klasgenoten vormen.
- De spelletjes moeten kort zijn, want het is wel de bedoeling dat de kinderen zoveel mogelijk klasgenoten hebben uitgedaagd natuurlijk.
- Alle spelletjes moeten veilig gespeeld kunnen worden in de klas. De kinderen moeten dus bedenken of hun spel veilig uitgevoerd kan worden. Het helpt om in je uitleg een beetje te overdrijven met een voorbeeld zoals "Wie gooit de schaar het verste?". Dat spel is duidelijk niet geschikt.

Het hele jaar met je klas in beweging?

Op onze website vind je volop inspiratie én direct toepasbare activiteiten voor in de klas.

Met de kortingscode 'bewegen' krijg je nu het boek Bewegend Leren van Sylvia voor maar € 12,50 inclusief verzendkosten.

Je kunt je nog inschrijven voor de opleiding Specialist Dynamische Schooldag. In deze opleiding leer je alles over effectief bewegen (en bewegend leren) in de klas.

